

Pitališča za prašiče pitance Pig – port 3

V lanskem letu smo na Ptuju organizirali predavanje, ki ga je izvedel Rudolf Wiedman iz Badden – Wurtenberga iz Nemčije. Predstavil nam je alternativno gradnjo pitališč za prašiče pitance. V tem sestavku želim na kratko predstaviti 3 generacijo hlevov, ki jih je razvil Rudolf Wiedmann in jih poimenuje Pig-port 3 hlevi za prašiče pitance. Ta tip hleva je zgradil tudi naš stanovski kolega Štefan Domej iz Avstrijske Koroške, ki je tudi pomagal organizirati predavanje na Ptuju.

Pig - port hlevi za prašiče pitance temeljijo v osnovi na odprtem tipu hleva. Boksi za rejo prašičev pitancev so urejeni tako, da imajo prašiči tri različna talna območja. Ob notranjem hodniku je ležišče, sledi notranje tekališče in izpust izven hleva. Grajeni so v obliki enokapnega hleva, kar predstavlja manjšo potrošnjo materiala in možnost bistvene pocenitve izgradnje hleva.

Slika 1,2: Postavitev vrste enokapnih hlevov za prašiče Pig-port 3 (Foto Widmann)

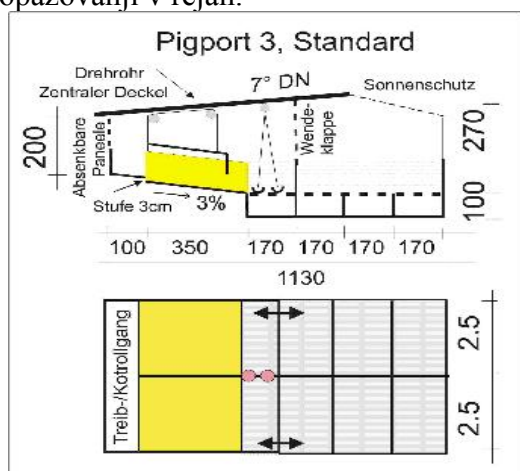
Umestitev hleva je najboljša tako, da je hlev grajen v smeri vzhod zahod. Na severni strani je ob notranjem robu stene kontrolni hodnik, ki služi oskrbi in kontroli prašičev pitancev. Hlevski del je pokrit v obliki enokapne strehe. Streha je toplotno izolirana. Varinata izolacije je nasutje mešanice žagovine in apna v prostoru med roženicami. Na spodnji strani so priterjene 2,5 cm letve, nato je nameščena folija, nasutje suhe žagovine in na zgornji strani parapropustna folija. Kritina je lahko po izboru različna.

Slika: Prikaz toplotne izolacije strehe na hlevu z uporabo suhe žagovine (Foto Wiedmann)

Umestitev boksov v hlevu

Na prerezu in tlorisu notranje ureditve hleva so prikazane mere objekta. Pri izgradnji se upoštevajo standardne mere, ki pa so glede na dolgoletne izkušnje pri razvoju odprtih hlevov izpopolnjene z dognanji in ugotovitvami ter opazovanji v rejah.

Skica prereza in tlorisa avtor Wiedmann.

Posamezen boks je širine 2.5 m in skupne globine 10.3 m. Ozek boks po širini in širok po globini zagotavlja vzdrževanje večje čistoče zaradi možnosti izbiranja površin za počivanje in blatenje. Pri izvedbi se prilagajamo tudi standardnim meram gradbenih elementov. Hlev je praviloma grajen na sistem rešetkastih tal, lahko pa je tudi varianta polnih tal z večjim nagibom na takozvani drseči hlevski gnoj.

Ležišče

Tla v ležišču so toplotno izolirana in morajo zagotavljati površino 0,42 m² na pistanca. Zaželjeno je, da je boks širine 2.5 m in globine 2 m. Ležišče je na višini 1 m pokrito, kar dodatno zagotavlja toploto v ležalnem delu posebej v hladnem obdobju leta.

Slika: Ležišče s polnimi tlemi in dvignjenim pokritim delom (Foto Wiedmann)

Na prehodu ležalnega dela proti tekališču so nameščene zavese, ki zagotavljajo ohranjanje toplote na ležalnem delu. Celoten pokrov nad ležalnim delom boksa .

Tekališče

Po globini boksa je tekališče najprej urejeno z 1.5 m globine polnih tal in nato po globini 3.4 m rešetkastih tal. V tem delu je med dvema bosoma nameščen krmilnik za krmljenje.

Slika: Poled na izpust v letnem in zimskem času

Izpust

Izpust je urejen v globino 3,4 m. Izpust je izven pokritega dela hleva. Mere izpusta in tekališča se uredijo glede na mere standardnih dolžin betonskih rešetk.

Gnojevka

Skladišče za gnojevko je pod rešetkastimi tlemi in urejeno za možnost mešanja s klasičnim mešalcem za gnojevko. Zagotovljeno je slalom sistem izvedbe kanalov pod rešetkami in mešanje gnojevke s kroženjem v kanalih. Nekoliko bolj globoki kanali pod rešetkami so zaželjani, da je zagotovljena boljša klima v višini rešetk. Krožni sistem mešanja gnojevke je pomemben del, ki omogoča pogosto mešanje gnojevke v kanalih.

Uporaba stelje

Sistem omogoča tudi minimalno uporabo slame v boksih 15 dkg/žival na dan, ki služi bolj etološkim potrebam. V primeru hleva na drseči gnoj pa je potreba po stelji večja.

Prezračevanje zhleva

Prezračevanje je zagotovljeno na naravni način. Temu služi tudi postavitvev hleva v smeri vzhod - zahod, ki imogoča učinek vetrov iz smeri sever jug. Pravilna postravitvev hleva omogoča, da imajo pujski ob vselitvi lahko zagotovljeno temperaturo v ležišču tudi 24 stopin celzija, na tekališču pa teperatura okrog 14 stopin celzija. Oskrba z vodo je zagotovljena v takem hlevu z ureditvijo protimrazne zaščite v obliki kroženja vode v cevnem sistemu.

Zaključek

Pig port 3 hlevi, so izpopolnjeni z ugotovitvami znanega strokovnjaka za gradnjo hlevov za prašiče. Gre za enostavne gradnje hlevov, ki omogočajo dobro počutje živali, nizko potrošnjo energije za zračenje in zagotavljajo veliko učinkovitost pri oskrbi živali. Uporabljenega je lahko tudi veliko lesa pri sami izgradnji hleva.

V Sloveniji bi morali graditi nove hleve tako za rejo plemenskih svinj kot za rejo prašičev pitancev. Smo v času gospodarske krize, ko moramo zniževati stroške pri gradnji in zato so hlevi Pig port, ki jih je razvil g. Wiedmann primerni tudi za naše prašičerejske kmetije. Podrobnosti pri izgradnji tako hlevov za prašiče pitance, kot za plemenske svinje smo spoznali na predavanju na Ptuju in ogledu hlevov v Avstriji. Vsakemu rejcu, ki bi želel strokovno pomoč pri načrtovanju izgradnje Pig port hleva bomo z veseljem pomagali.

KGZS Zavod Ptuj
Kmetijska svetovalna služba
Peter Pribožič, dipl. ing. zoot.